

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Klubu dětských knihoven

SKIP ČR

2012

OBSAH

I. Úvod

- Fungování a okruhy činnosti KDK SKIP
- Přehled klubek
- Konference Andersen
- Mozkový trust
- Valná hromada

II. Celostátní aktivity a projekty na podporu dětského čtenářství

- Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka
- SUK 2011 - Čteme všichni
- Noc s Andersenem
- Kde končí svět
- OKNA (O KNihovnických Aktivitách)
- Knihovnická dílna: Setkání s loutkou
- Knihovnická dílna v rámci Jičina – města Pohádky
- Kamarádka knihovna
- Den pro dětskou knihu
- Konference: Společně s dětmi a seniory v knihovně
- Škola naruby
- Čtenářské pasy – Cesty za knihou

III. Přehled činnosti regionálních klubek

- Regionální klubko Praha
- Regionální klubko Střední Čechy
- Regionální klubko Příbramsko
- Regionální klubko Jižní Čechy
- Regionální klubko Plzeňsko
- Regionální klubko Severní Čechy
- Regionální klubko Liberecko
- Regionální klubko Východní Čechy
- Regionální klubko Jižní Morava
- Regionální klubko Zlínského kraje
- Regionální klubko Severní Morava
- Regionální klubko Karlovy Vary

IV. Závěr

I. ÚVOD

Klub dětských knihoven SKIP ČR (dále jen KDK) je největší a nejaktivnější odbornou sekci Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Rok 2012 byl už 18. rokem jeho činnosti. Náplň se v průběhu let ustálila do tří základních okruhů:

- aktivity a projekty na podporu rozvoje dětského čtenářství
- spolupráce a sdílení zkušeností, námětů a informací
- podpora odborného vzdělávání knihovníků dětských oddělení

V současné době má klub (dle databáze) 329 členek, tvoří ho 12 regionálních klubek, jeho vrcholným orgánem je valná hromada, řídicím orgánem je tzv. „mozkový trust“, složený z předsedkyní regionálních klubek a garantů celostátních klubových projektů. Čestným členem je výkonný tajemník SKIP Mgr. Roman Giebisch, Ph.D. Předsedkyní KDK je od října 2011 Mgr. Helena Šlesingerová, ředitelka Knihovny města Plzně, v roli tajemnice působí Stanislava Benešová, ředitelka Městské knihovny Nová Paka.

KDK má zásadní význam pro činnost a rozvoj dětských oddělení knihoven v České republice. Vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci, úzkou spolupráci knihovnic, výměnu nápadů, zkušeností i metodických textů a materiálů. Organizuje odborné vzdělávání, připravuje společné projekty, navazuje kontakty, propaguje a prezentuje práci knihoven s dětským čtenářem.

PŘEHLED KLUBEK

Region	Klubko	Předsedkyně	
01	Praha	Mgr. Jana Hradílková	MěK Praha
02	Střední Čechy	Michaela Baštecká	MěK Lysá nad Labem
02	Příbramsko	Mgr. Kateřina Pechová	MěK Dobříš
03	Jižní Čechy	Václava Vyhňalová	MěK Planá nad Lužnicí
04	Plzeňsko	Mgr. Helena Šlesingerová	Knihovna města Plzně
05 + 06	Severní Čechy	Alena Koudelková	Knihovna K. H. Máchy Litoměřice
07	Liberecko	Eva Kordová	MěK A. Marka Turnov
08	Východní Čechy	Markéta Poživilová	Knihovna města Hradce Králové
09	Jižní Morava	Mgr. Helena Selucká	Knihovna J. Mahena v Brně
09	Zlínský kraj	Miroslava Čápková	Knihovna B. B. B. Uherské Hradiště
10	Severní Morava	Dana Kochová	MěK Havířov-město
11	Karlovy Vary	Mgr. Eva Novotná	MěK Cheb

KONFERENCE ANDERSEN

Knihovnice dětských oddělení celé republiky využívají pro vzájemnou komunikaci elektronickou konferenci Andersen. Původně byla vytvořena jako komunikační kanál pro „spáče“ první společné Noci s Andersenem v roce 2001, později byla otevřena všem, kteří pracují s dětmi a mládeží v knihovnách. Je velmi užitečná, živá a neformální.

MOZKOVÝ TRUST

V roce 2012 se tzv. „mozkový trust“ KDK sešel v Národní knihovně v Praze 3 x (1. února, 29. srpna a 14. prosince 2012) o průměrné účasti 15 lidí. Na programu jednání byla zejména příprava celostátních projektů a celostátních aktivit z oblasti dětského čtenářství.

VALNÁ HROMADA

Valná hromada KDK SKIP ČR se koná pravidelně jedenkrát za rok. Je příležitostí nejen pro zhodnocení práce za uplynulý rok a plánování aktivit na příští období, ale především místem pro osobní setkání knihovníků. **Letošní valná hromada KDK SKIP ČR se uskutečnila 31. 10. 2012 v Regionální knihovně Karviná. Zúčastnilo se 31 členek** (tj. o 5 méně než v roce 2011, o 48 méně než v roce 2008). Přítomné přivítala ředitelka knihovny PhDr. Hana Molinová a seznámila účastnice s průběhem rekonstrukce karvinské knihovny. Na programu byly zprávy garantek o průběhu celostátních projektů a zprávy předsedkyní o činnosti jednotlivých regionálních klubek (viz níže). Na valnou hromadu navázal 1. a 2. 11. odborný seminář na téma „Jedna velká rodina“, který byl členěn do tematických bloků Rodina a škola, Rodina a knihovna a Rodina, škola a knihovna.

II. CELOSTÁTNÍ AKTIVITY A PROJEKTY NA PODPORU DĚTSKÉHO ČTENÁŘSTVÍ

UŽ JSEM ČTENÁŘ – KNÍŽKA PRO PRVNÁČKA

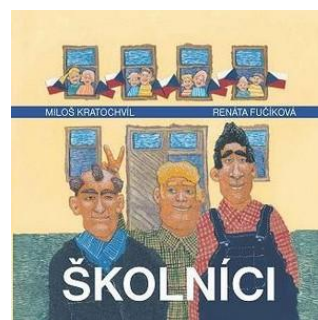
IV. ročníkem pokračoval úspěšný projekt Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka.

Cílem projektu je rozvoj četby hned od prvních měsíců školní docházky dětí, vytvoření základů návyku pravidelného čtení a potřeby využívat pro získávání vědomostí veřejné nebo školní knihovny i ostatní kulturní instituce v místě bydliště.

Zatímco v prvních třech ročnících byl projekt podporován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jeho nositelem byl Ústav pro informace ve vzdělávání, pracoviště Národní pedagogická knihovna Komenského, vloni ministr školství Josef Dobeš ústav zrušil a většina jeho pracovníků i s činnostmi přešla do několika jiných organizací MŠ. Zeštíhlená knihovna byla přičleněna k Pedagogickému muzeu J. A. Komenského a projekty na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti z finančních důvodů skončily. Knížky pro prvňáčka se našťestí ujal Svaz knihovníků a informačních pracovníků. Jako zázrakem se našel hlavní sponzor, majitel nakladatelství Triton MUDr. Stanislav Juhaňák, který čtvrtou Knížku pro prvňáčka vydal v počtu 20.000 výtisků zdarma!

Do projektu přihlašovala žáky prvních ročníků ZŠ veřejná knihovna ve spolupráci se školou. Dospělí měli za úkol pracovat se žáky nad rámec školních osnov, od listopadu do května pro ně připravit nejméně jednu návštěvu knihovny a uspořádat další akce, například společné čtení, besedu se spisovatelem nebo ilustrátorem, výstavku knih apod. Odměnou za vynaloženou námahu pak byla dětem Knížka pro prvňáčka, původní česká novinka, vytvořená a vydaná výhradně pro účastníky projektu (tzn., že nejméně po dobu tří let ji nelze koupit v běžné knihkupecké síti). **Ve školním roce 2011/2012 to byla knížka spisovatele Miloše Kratochvíla Školníci s ilustracemi Renáty Fučíkové.**

Předávání knížek, spojené s dalšími akcemi knihoven po celé republice, probíhalo v měsíci červnu. Slavnostní křest knížky za účasti tvůrců se uskutečnil 6. 6. 2012 v Emauzském klášteře v Praze. Součástí bylo pasování vybraných prvňáčků na čtenáře, dětské pěvecké vystoupení pod vedením pana učitele Vlčka i autogramiáda. **Do projektu se letos zapojilo 384 knihoven z celé republiky, které spolupracovaly s téměř tisícovkou škol.** Za čtyři roky trvání projektu jím prošlo více než 50.000 prvňáčků. - Projekt byl oceněn Zlatou stuhou 2009 za nakladatelský počin. Akci organizoval SKIP ČR ve spolupráci s KDK SKIP ČR. Projekt finančně podpořily SKIP ČR, nakladatelství Triton a SKANSKA. Garanty byli autorka projektu Iva Hutařová a Roman Giebisch.

ANKETA SUK 2011

Ve středu 4. dubna 2012 v Sále Boženy Němcové v Památníku národního písemnictví v Praze na Strahově za přítomnosti dětí, spisovatelů, ilustrátorů a nakladatelů slavnostně vyvrcholil už **XX. ročník ankety o nejhezčí a nejoblíbenější knihu pro děti, vydanou v předchozím roce, SUK – Čteme všichni.** Akce je součástí oslav Mezinárodního dne dětské knihy. Název je odvozen od jména Václava Františka Suka, významného teoretika v oblasti literatury pro mládež a zakladatele jediné vědecké knihovny zaměřené na problematiku literatury pro děti a mládež, Sukovy studijní knihovny literatury pro mládež. Anketa probíhá vždy od ledna do března, v jejím rámci se udělují Cena dětí, Cena knihovníků a Cena Noci s Andersenem. Zvláštní postavení má Cena učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství, a to pouze prvním vydáním nových českých titulů. Jejím posláním je upozornit pedagogickou veřejnost na nové tituly vhodné i pro výuku. **Letos se zapojilo více než 3.000 dětských čtenářů.** Na vyhodnocení do Památníku přijeli dětské čtenáři ze všech koutů republiky. Moderátory programu byli Maruška a Michal z Dětské tiskové agentury, vystoupili zde ředitel Památníku národního písemnictví Zdeněk Freisleben, náměstkyně ministra školství Eva Bartoňová, Alice Košková a Iva Hutařová z Pedagogické knihovny a další. Na závěr uspořádali přítomní autoři pro děti velkou autogramiádu. Doplňující otázka na anketním lístku zněla: „Kterého ilustrátora mám nejraději?“ - Anketu organizovaly Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského Praha ve spolupráci s KDK SKIP ČR. Garanty byly Iva Hutařová a Alice Košková (obě Pedagogická knihovna J. A. Komenského).

VÝSLEDKY ANKETY:

Cena dětí:

1. Jeff Kinney: Deník malého poseroutky 4; Psí život (CooBoo)
2. Ivona Březinová: Saxána a Lexikon kouzel (Albatros)
3. Miloš Kratochvíl: Pachatelé dobrých skutků 5; Klofáci (Mladá fronta)

Cena knihovníků:

1. Renáta Fučíková, Daniela Krolupperová: Historie Evropy (Práh)
2. Alena Kastnerová: O líné babičce (Mladá fronta)
3. Miloš Kratochvíl: Pachatelé dobrých skutků 5; Klofáci (Mladá fronta)

Cena učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství (bez rozlišení pořadí):

- Iva Procházková: Uzly a pomeranče (Albatros)
- Renáta Fučíková, Daniela Krolupperová: Historie Evropy (Práh)
- Miloš Kratochvíl: Kočkopes Kvído (Euromedia/Knižní klub)
- Radek Malý: Listonoš vítr (Albatros)
- Eva Prchalová: Hromnice (Albatros)

Cena Noci s Andersenem:

- Daniela Krolupperová: Bubáček (Albatros)

20 nejčtenějších knih:

1. Jeff Kinney: Deník malého poseroutky 4 : Psí život (CooBoo)
2. Ivona Březinová: Saxána a Lexikon kouzel (Albatros)
3. Miloš Kratochvíl: Pachatelé dobrých skutků 5 : Klofáci (Mladá fronta)
4. Vladimír Hulpach: Indiánské pohádky (Brio)
5. Renáta Fučíková, Daniela Krolupperová: Historie Evropy (Práh)
6. John Flanagan: Hraničářův učeň 10 : Císař (Egmont)
7. Zdeněk Miler: Krtek a rybka (Svatojánek)
8. Alena Kastnerová: O líné babičce (Mladá fronta)

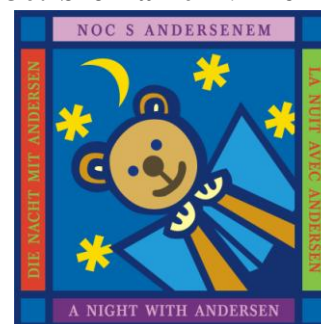

9. Lisa Jane Smithová: Upíří deníky (Fragment)
10. Alena Ježková: Dračí polévka (Albatros)
11. Alena Ježková: Baba Jaga kostlivá noha (Albatros)
12. Michaela Burdová: Křišťálová moci (Fragment)
13. Peyo: Šmoulové : Šmouli olympiáda (Albatros)
14. Daniela Krolupperová: Zmizelá škola (ÚIV)
15. Ivona Březinová: Kluk a pes (Albatros)
16. Iva Procházková: Uzly a pomeranče (Albatros)
17. Kathryn Laskyová: Legenda o sovích strážcích (Mladá fronta)
18. Thomas Brezina: Brána času (Fragment)
19. Miroslav Adamec: V peřině (XYZ)
20. Daniela Krolupperová: Bubáček (Albatros)

NOC S ANDERSENEM

Letošní, už **XII. ročník Noci s Andersenem se uskutečnil 30. března 2012**. Kromě České republiky se spalo také na Slovensku, v Polsku, v Evropě i jinde. **Celkem bylo evidováno 1.180 míst** (knihoven, škol, družin, ústavů, domů dětí, kluboven, hasičáren, nemocnic, zoo, kin, divadel, kostelů, far, věží i hradů), **celkový počet účastníků dosáhl rekordního počtu 44.067 dětí a 17.701 dospělých organizátorů** (knihovníků, učitelů, spisovatelů, ilustrátorů, herců, novinářů, fotografů, zvěrolékařů, policistů, hasičů, starostů, primátorů, obecních zastupitelů, ředitelů knihoven i škol) – po sečtení by tedy společně obydleli město s 61.768 obyvateli. Informace o průběhu Noci s Andersenem byly sumarizovány z více než 4.238 došlých e-mailů. Ze všech vyzařovala pozitivní energie, elán, nadšení a spontánnost. Řadu míst osobně navštívili spisovatelé, ilustrátoři a další hosté. Nejvíce autorů četlo v knihkupectví Ivony Březinové - Alena Ježková, Daniela Krolupperová, Eliška Perlíková, Ivana Hutařová, Jiří Bergman, Jiří Fixl, Mirek Palme, Tomáš Křikava, Zuzana Frantová aj. K nejvzácnějším hostům patřil velvyslanec Dánského království v Praze pan Ole E. Moesby, který se letos vypravil do Městské knihovny v Rokycanech, kde četl více než 160 dětem. Paní Hana a Tina z velvyslanectví pak navštívily a prezentovaly Dánsko v ZŠ Roztoky u Křivoklátu a konzulka Dánského království v ČR paní Lise Schouboe v Městské knihovně v Praze. Velvyslanec ČR Zdeněk Lyčka poslal z Dánska spícím dětem svoji zdravici.

Sám pan Andersen se objevil minimálně na 800 místech, v Uherském Brodě dokonce v doprovodu Jana Ámose Komenského. Letošní jubilant Jiří Trnka byl pak oslavován na 789 místech a kreativita organizátorů neznala mezí. Např. v Kamenici nad Lipou si připomněli

osudové setkání Jiřího Trnky s Josefem Skupou, nejvíce ale inspirovala Trnkova Zahrada. Mnozí se vypravili na hrady a zámky, do jiných časů, od pravěku a středověku až k říši fantazie. Nejméně čtyřicetkrát byl nosným tématem Harry Potter. Řada knihoven nezapomněla také na Karafiátovy broučky, na Zdeňka Milera a krtečka, na 125. výročí narození Josefa Čapka, na 170. výročí narození Karla Maye nebo na výročí národem milované Boženy Němcové a její pohádky. Do Miskovic se dokonce přišla osobně podívat Babička, uctila všechny chlebem a solí a oni jí za to přečetli kapitolu z tehdy ještě nevydané knihy Petry Braunové O chlapci, který spadl z nebe. Kapitola měla vůbec velký úspěch, slyšeli ji minimálně na 759 místech Evropy i zámoří, v češtině, polštině i slovenštině. Početné byly též návštěvy u hasičů a policistů, v Letovicích došlo i na snímání otisků prstů.

V Čechách se četlo z knížek Klofáci a Strašibraši od Miloše Kratochvíla, Paní Láryfáry od Betty MacDonaldové, Mluvící balík Geralda Durrela, Bratři Lví srdce, Děti z Bullerbynu a Pipi Dlouhá punčocha od Astrid Lindgrenové, na Slovensku pak z knížek Klára a mátohy, Míša Kulička od Jiřího Melíška s obrázky Jiřího Trnky, Staré řecké báje a pověsti od Petišky, Naše máma je bosorka od Gabriely Futové, Medvídek Pú, Mumínci, Sněhurka, Jánošík i Švanda dudák.

Opět byla evidována nově vzniklá přátelství, např. děti z Podbřezí byly letos pozvány hned den po Noci s Andersenem na sobotní polsko-českou noc do polského Kladka, Šumperk se prostřednictvím internetu spojil s chlapcem Martinem, který se před časem odstěhoval do Švédska a velmi toužil strávit andersenovskou noc se Šumperáky. Odeslány byly i dopisy – z Chodova Marii Kubátové, z Horažďovic Petře Braunové a Miloši Kratochvílovi, z Ameriky se dětem z Lokte ozval ilustrátor Petr Sís, z dalekého Taiwanu přišel pozdrav ilustrátora letošní pohlednice pana Tomáše Řízka.

Proběhlo několik nočních sbírek pro první dětský hospic v Malejovicích, Nadační fond dětské onkologie Krtek či sbírku Děti dětem a celkem bylo vybráno a odesláno 18.353,- Kč. V průběhu noci bylo zasazeno 449 nových pohádkových stromků – pohádkovníků. - Garanty akce jsou Mirka Čápková a Hana Hanáčková (Knihovna B. B. Buchlovana Uherské Hradiště). Akci organizoval Klub dětských knihoven KDK SKIP ČR ve spolupráci se Spolkem slovenských knihovníků. Projekt finančně a jinak podpořily Ministerstvo kultury ČR, SKIP ČR, výrobce čajů Pickwick (Sara Lee Czech Republic s.r.o.) aj. Podrobnější informace o průběhu a programu viz <http://www.kdk.munovapaka.cz> a <http://www.nocsandersenem.cz/ke-stazeni.html>.

NOCI S ANDERSENEM – PŘEHLED

Rok	Místa	Děti	Dospělí	Celkem
2000	1	25	8	33
2001	39	780	195	975
2002	72	1.500	300	1.800
2003	151	3.494	842	4.336
2004	264	7.639	1.555	9.194
2005	408	12.270	2.246	14.516
2006	487	14.669	2.590	17.259
2007	590	19.886	3.655	23.541
2008	664	22.073	5.036	27.109
2009	839	26.948	5.419	32.367
2010	905	31.256	9.984	41.240
2011	1.065	40.957	12.200	54.222
2012	1.180	44.067	17.701	61.768

KDE KONČÍ SVĚT

V roce 2012 pokračoval druhým rokem **VIII. ročník projektu Kde končí svět?, tentokrát s podtitulem Český rok**. Děti dostaly netypický úkol – prožít jeden docela běžný rok v České republice, napsat a namalovat o tom knihu, která pak bude vydána a prostřednictvím českého občanského sdružení BlueLand doručena vrstevníkům v Malém Himaláji. Vybrané dětské práce sjednotí profesionální autor a výsledný text bude přeložen do angličtiny, možná do španělštiny.

O počtu výtisků se bude následně jednat. Aby byl celý rok pokryt rovnoměrně, převzala jednotlivá regionální klubka ručení za jednotlivé měsíce:

Leden	Regionální klubko Liberecko
Únor	Regionální klubko Karlovy Vary
Březen	Regionální klubko Jižní Čechy
Duben	Regionální klubko Zlínský kraj
Květen	Regionální klubko Severní Čechy
Červen	Regionální klubko Severní Morava
Červenec	Regionální klubko Příbramsko
Srpen	Regionální klubko Jižní Morava
Září	Regionální klubko Praha
Říjen	Regionální klubko Východní Čechy
Listopad	Regionální klubko Plzeňsko
Prosinec	Regionální klubko Střední Čechy

Do projektu se zapojilo 68 knihoven. Kategorie byly oproti předchozím ročníkům zúženy na dvě – na oblast literární a oblast výtvarnou. Některé literární příspěvky měly formu hesla z encyklopedie, jiné byly naopak stránkou z osobního deníku, zřídka měly podobu komiksu, ve většině se jednalo o příběhy, básně nebo říkadla. Zatímco v roce 2011 spočívalo těžiště v práci knihoven na místní úrovni, v průběhu dubna a května 2012 se uskutečnila regionální kola. V mnoha případech bylo rozhodování o vítězi velmi těžké, protože odevzdané práce byly často týmovým dílem.

Projekt vyvrcholil dne 1. června 2012 v Zrcadlové kapli Klementina v Praze, kde byli vybrané děti z celé republiky a osobnosti z řad dospělých slavnostně pasovány na rytíře řádu Krásného slova. Jmenovitě:

Dospělí:

Miloš Kratochvíl - spisovatel
Barbora Hrzánová - interpret
Hana Hanáčková a Mirka Čápková
- knihovnice

Děti:

Lukáš Bill – Zlínský kraj
Natálie Burešová - Plzeňsko
Kristýna Férová - Liberecko
Ema Fišerová – Severní Čechy
Lenka Hodačová - Příbramsko
Kryštof Hrubý – Východní Čechy
Zuzana Jirsová - Východní Čechy
Nikola Křepelková – Střední Čechy
Tadeáš Matěcha - Liberecko
Kateřina Michková – Jižní Čechy
Anna Pryclová - Praha
Denisa Svobodová – Jižní Morava

Třináctou vyznamenanou byla Pavlína Wünschová z Gymnázia, SOU, SOŠ a VOŠ Hořice – jediná účastnice, která za 12 let trvání projektu vyhrála podruhé. Jelikož ale na rytířku už byla jednou pasována v roce 2010, tentokrát jí bylo uděleno (snad ještě cennější) zvláštní ocenění.

Program byl umocněn přítomností krále, královny, rytířky a pasujícího rytíře, hrou na varhany, vystoupením dětského souboru Nivnička z Nivnice, autogramiádou a výstavou nejlepších dětských prací v Městské knihovně Praha. Přítomni byli zástupci Ministerstva kultury ČR, generální ředitel Národní knihovny ČR aj. - Organizátorem je KDK SKIP ČR za podpory SKIP a MK ČR. Garanty projektu jsou Jana Hladíková (Městská knihovna Jindřichův Hradec), Eva Kordová (Městská knihovna A. Marka Turnov) a Helena Šlesingerová (Knihovna města Plzně). Fotografie např. na http://fotogalerie.nivnicka.cz/index.php?folder=/2012/2012-06-01_praha_den2/&page=1 a <http://www.horice.org/knihovna/index.php?nid=149>.

OKNA (O KNihovnických Aktivitách)

1. řádný ročník celostátní soutěžní přehlídky zajímavých a originálních knihovnických besed a pořadů s názvem OKNA (O KNihovnických Aktivitách) proběhl ve dnech 17. – 18. dubna 2012 v Chrudimi. Cílem přehlídky je prezentovat a ocenit nejlepší programy pro děti a mládež v knihovnách, které by se měly stát zdrojem inspirace pro ostatní knihovny. **Letošní přehlídka byla zaměřena na besedy pro děti II. stupně ZŠ (6. - 9. tř.), na téma sci-fi a fantasy, s mottem „Fantazie je důležitější než informace“ (Albert Einstein).** Původně bylo přihlášeno 8 pořadů, jedna z prezentací však musela být nakonec pro nemoc knihovnice zrušena. Někteří pracovali ve dvojicích a mezi soutěžícími byli dokonce také dva muži-knihovníci!

Vlastní organizace se vzorně zhostila Městská knihovna Chrudim, zejména pak kolegyně Iveta Novotná, které se podařilo nejen vytvořit velmi příjemnou, neformální a přátelskou atmosféru, ale promyslet a sestavit harmonogram tak, že program běžel hladce a mezi jednotlivými besedami nedocházelo téměř k žádným časovým skluzům. Uznání patří rovněž učitelkám chrudimských škol, které své žáky přiváděly spolehlivě a navíc si účasti na přehlídce opravdu vážily.

Z prostorových důvodů byla přehlídka situována nikoliv do knihovny, ale do multifunkčního sálu Spolkového domu s kapacitou 100 diváků.

V porotě zasedly PhDr. Vladimíra Neužilová (učitelka a lektorka, která se metodicky zabývá dramatickou výchovou), Nikoleta Zdražilová (překladatelka, autorka webu www.detiaknihy.cz), Gabriela Futová (spisovatelka, knihovnice v Knižnici Pavla Országha Hviezdoslava v Prešově, metodička pro práci s dětmi a mládeží a vedoucí pracovní skupiny zaměřené na práci s dětmi a mládeží, zřízené Slovenskou národnou knižnicou v Martině), Stanislava Najmanová (vítězka přehlídky OKNA 2011, vedoucí MěK Hořice) a Helena Šlesingerová (předsedkyně KDK SKIP ČR, ředitelka Knihovny města Plzně). Porota ocenila odvalu soutěžících a perfektní přípravu. Ve většině případů děti představované knihy předem nečetly, ale mnohdy znaly jejich zfilmované verze. I proto řada knihovníků pracovala s dataprojektorem a promítala prezentace vč. ukázek z filmů s cílem motivovat mladé posluchače k tomu, aby pak sáhli po příběhu v původní literární podobě. Prezentace byly pečlivě zpracované, nabitě (až přetížené) informacemi a zajímavostmi. Všechny besedy obsahovaly podobné formy (přednáška, rozhovor s dětmi, čtené ukázky z knih, ukázky fotografie autora aj.) a zpravidla zahrnovaly alespoň stručný přehled literatury a autorů žánru sci-fi a fantasy. Soutěžící však málo využívali techniky vyprávění, mnohdy chyběly zážitkové aktivity s dětmi, převládala forma přednášky. **Celkově měla přehlídka velmi slušnou úroveň, každý z účinkujících byl v něčem výborný a zasloužil si ocenění.** Hlavní cenu a Cenu diváků získala Jitka Jílková (Městská knihovna Most) za besedu *Ray Bradbury: Burácení hromu*. Dále byly uděleny: Cena za kvalitní přednesení tématu Alici Hrbkové (Knihovna města Hradce Králové) za besedu *Budoucnost úžasná i děsivá*, Cena za prvotřídní

kontakt s dětmi Vendulce Vachové (Městská knihovna Chrudim) za besedu *Inkoustové srdce*, Cena za výstižné přiblížení myšlenek díla Zdenky Rytinové a H. Netolické (Městská knihovna Kutná Hora) za besedu *Tolkienův svět*, Cena za originalitu Miloslavu Lincovi (Knihovna J. Mahena Brno) za besedu *Harry Potter*, Cena za kvalitní zpracování přednášky Tereze Kafkové (Městská knihovna Havířov) za besedu *Ve stínu vědy a techniky... aneb Otcové velkých myšlenek* a Cena za dramatický nápad Marice Zadembské a Martinu Čadrovi (Městská knihovna Třinec) za besedu *TED 2023*.

Součástí přehlídky byly též doprovodné akce. Kromě ukázky emotivního divadelního představení dětského souboru Rozmarýn, recitace žáků, prohlídky Muzea barokních soch či prohlídky Městské knihovny Chrudim proběhly v knihovně dva odborné semináře – *Rozvíjíme čtenářskou gramotnost - Léto v jednom dni* pod vedením PhDr. Vladimíry Neužilové a *Zážitek čtení – Čert a Káča* pod vedením Mgr. Gabriely Futové. - Přehlídku organizoval KDK SKIP ČR ve spolupráci s Městskou knihovnou Chrudim. Akci finančně podpořily SKIP ČR a Ministerstvo kultury ČR. Garantem ročníku byla Iveta Novotná (Městská knihovna Chrudim). Více o přehlídce např. na: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120224>, <http://www.knihovna-cr.cz/fotogalerie/okna-o-knihovnickych-aktivitach>.

KNIHOVNICKÁ DÍLNA: SETKÁNÍ S LOUTKOU

Ve dnech **1. - 3. 7. 2012** se v **Městské knihovně v Chrudimi** v rámci Festivalu amatérského loutkářství Loutkářská Chrudim uskutečnil už **VII. ročník tvůrčí dílny pro knihovníky Setkání s loutkou**. Tentokrát byl pod vedením lektora PaedDr. Františka Zborníka pod názvem *Trocha poezie člověka nezabije* zaměřený na práci s poezií a její propagaci mezi dětskými čtenáři. Cílem dílny byla tedy resuscitace vnímání poezie, a to zejména prostřednictvím jejího „ztělesňování“, zkoumáním adekvátního zvukového vyjádření grafického záznamu textu a hledáním divadelního obrazu, který by text neilustroval, nýbrž ho jevištní metaforou vhodně doplnil a případně obohatil. Zúčastnilo se 17 knihovnic z celé republiky. Předmětem zkoumání byla lidová poezie. Postupně vzniklo 5 skupin, které inscenovaly 5 básní, žánrově od kramářské písně až po křehkou milostnou lyriku. Dílna byla ukončena společným představením, které bylo komponováno z vytvořených textů a písní. V rámci dílny účastnice navštívily festivalová divadelní představení, výstavu Komiks v komiksu a další doprovodné akce. - Organizátorem projektu je KDK SKIP ČR ve spolupráci s Městskou knihovnou Chrudim. Akci finančně podpořil SKIP ČR a Ministerstvo kultury ČR. Garantem projektu je Iveta Novotná (Městská knihovna Chrudim).

KNIHOVNICKÁ DÍLNA V RÁMCI JIČÍNA – MĚSTA POHÁDKY

V rámci 22. ročníku festivalu Jičín – město pohádky se ve dnech **11. – 13. září 2012** v **Knihovně Václava Čtvrta v Jičíně uskutečnila už 16. knihovnická dílna, tentokrát na téma Dovednosti mezilidské komunikace**. Dílna byla určena knihovníkům z celé republiky. V době poklesu zájmu o knihy a čtení byla zaměřena na hledání nových forem oslovení čtenáře, na to, jak úspěšně komunikovat se čtenáři i s kolegy, jak oslovit cizince a národnostní menšiny a jak je integrovat do prostředí knihovny.

Na programu prvního dne bylo vystoupení Bány Vokounové a PhDr. Dany Kalinové ze společnosti Svět knihy, s.r.o., které představily projekt na podporu čtenářské gramotnosti dětí a mládeže *Rosteme s knihou* a přidaly pár konkrétních rad, jak čtenářství u dětí podporovat.

První část dílny byla pojata jako dozvuky Konference věnované Václavu Čtvrťkovi v říjnu 2011 v Jičíně. Účastníci byli formou procházky prostřednictvím PhDr. Evy Bílkové seznámeni s Jičínem jako městem, které inspirovalo spisovatele Václava Čtvrťka při psaní

jeho pohádek. V druhé části programový ředitel Albatrosu Ondřej Müller představil společnost Albatros Media, a.s. a večer proběhla beseda se spisovatelem a novinářem Ondřejem Neffem.

Druhý den byl pak věnován semináři *Dovednosti mezilidské komunikace* pod vedením lektorky MgA. Aleny Špačkové, která od roku 1990 vede kurzy mezilidské komunikace pro pracovníky státních organizací i soukromých společností a má dlouholeté zkušenosti s profesní přípravou pracovníků knihoven. Obsahem semináře bylo naučit se zvládat překážky, nástroje a techniky rozhovoru, umět aktivně naslouchat a asertivně jednat, zvládnout veřejnou promluvu - zapůsobit sympaticky, fundovaně a spolehlivě, zvládat trému a únavu. Večer následoval pořad Listování – cyklus scénických čtení, který účastníky semináře obohatil o další úspěšné pojetí práce s knihou. Tentokrát Listování vystoupilo s titulem *Dobrý proti severáku* (e-mailový „milostný balet“ v podání Lukáše Hejlíka, Pavla Oubrama a Věry Hollé). Listování v současné době oslovuje publikum všech věkových kategorií a návštěva představení přivedla dle zkušeností nejednoho školáka ke knize a do knihovny.

Třetí den byla dílna zakončena v rámci festivalu v obřadní síni zámku v Jičíně kolokviem *Byli jsme a budeme zase loutkami* (PhDr. Jan Šolc – Pohádkový Jičín a čas třetí vlny, Mgr. Jan Jiterský – Odezdikezdisumus ve školství, Mgr. Marcela Chalupová – Moje cesta za katedru, doc. PhDr. Pavel Vacek, Ph.D. – Dítě, dobro a zlo a dnešní svět, PhDr. Pavel Beňo – Mobbing, bossing atd. a jak jim čelit?).

Ve volném čase účastníci rovněž navštívili řadu inspirativních festivalových pořadů. – Pořadatelem akce byla Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně a SKIP 08 - Východní Čechy ve spolupráci s KDK SKIP ČR. Dílnu finančně podpořilo Ministerstvo kultury ČR. Garantem je Mgr. Jana Benešová (Knihovna V. Čtvrtka Jičín).

KAMARÁDKA KNIHOVNA

V polovině roku 2012 byl vyhlášen už **IV. ročník soutěže o nejlepší veřejnou knihovnu pro děti s názvem Kamarádka knihovna**. Do soutěže se přihlásily (stejně jako v předešlém ročníku) 102 knihovny. V podzimních měsících bylo dětem distribuováno celkem 20.000 kusů vysvědčení (vytištěno jich bylo o 10.000 méně než minule), zároveň byla nově připravena elektronická alternativa vysvědčení. Součástí byla též doprovodná soutěž: *Namaluj obálku své nejoblíbenější knihy*. Za vyplněná vysvědčení dostávaly děti jako dárek reflexní samolepky různých tvarů. Vysvědčení z celé republiky byla v prosinci shromážděna v Národní knihovně, kde budou spolu s dotazníky v prvních měsících roku 2013 vyhodnocena. V tomto ročníku bude uplatněn nový princip hodnocení. Soutěžící knihovny budou rozděleny do 7 kategorií podle počtu obyvatel místa, každá kategorie bude mít jednoho vítěze, nakonec bude 31. 5. 2013 v Praze vyhlášen jeden absolutní vítěz soutěže. - Organizátorem projektu je KDK SKIP ČR, generálním partnerem firma 3M Česko. Garantem je Zlata Houšková (NK ČR). Více informací na www.kamaradkaknihovna.cz.

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU

IV. ročník Dne pro dětskou knihu v letošním roce připadl na **1. prosince 2012** (vždy sobota před první adventní nedělí). Projekt původně vznikl v roce 2006 jako úspěšná aktivita Městské knihovny v Děčíně, v roce 2007 se pak stal celostátní akcí. Cílem je oslava a propagace knih pro děti a čtení, hlavní atrakcí pak mnohde předvánoční prodej knih. Letos se zapojilo 143 knihoven, nejvíce ve Středočeském kraji (20), Jihočeském kraji (17) a Jihomoravském kraji (15). Ve spolupráci s výrobcem dětského nábytku CEIBA vydal SKIP pro tuto akci

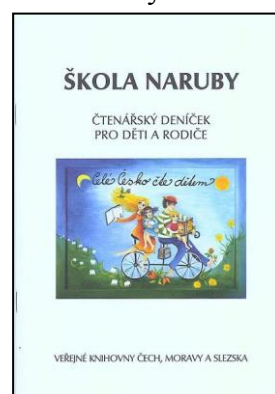
barevné leporelo – Desatero malého čtenáře, které pro své návštěvníky v počtu 100 ks mohlo získat prvních sto přihlášených knihoven. (První verze Desatera vznikla v knihovně v Hrabůvce, aktuální verze potom za spolupráce Knihovny města Ostravy a animátora a výtvarníka Milana Lesniaka.) - Projekt zaštiťuje Sekce veřejných knihoven ve spolupráci s Klubem dětských knihoven SKIP ČR, finančně podporuje SKANSKA. Více na <http://www.dendetskeknihy.cz>.

KONFERENCE: SPOLEČNĚ S DĚTMI A SENIORY V KNIHOVNĚ

Knihovny zapojené do Klubu dětských knihoven se rovněž podílely na konferenci **SPOLEČNĚ s dětmi a seniory v knihovně**. Konference se konala 17. října ve Spolkovém domě v Chrudimi u příležitosti Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity, který pro rok 2012 vyhlásily Evropský parlament a Evropská rada. Jako odborné lektorky se zajímavými referáty v první části vystoupily prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová, CSc. (Fakulta humanitních studií UK), MUDr. Hana Janotová, CSc. (Státní zdravotní ústav) a Mgr. Rut Kolínská (Síť mateřských center o. s.). Ve druhém bloku po poledni zazněly inspirativní příspěvky a prezentace knihoven – své aktivity představila Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, Masarykova veřejná knihovna Vsetín, Hornozemplánská knižnice vo Vranove nad Topľou, Městská knihovna Chrudim a paní Alena Pospíšilová. Druhý den programu (18. října) byl věnován workshopu pro menší pracovní skupinu vybraných knihovníků. Ti se mohli podívat na společný projekt Městské knihovny Chrudim a 2. třídy ZŠ Školní náměstí pod vedením Mgr. Ivy Valentové „Učíme se s pejskem a kočičkou“, který je připravován pro klienty Denního stacionáře Pohoda. Příspěvky a prezentace přednášejících jsou ke stažení na www.knihovna-cr.cz v sekci Pro seniory. - Konferenci uspořádala Městská knihovna Chrudim ve spolupráci s Národní knihovnou ČR a KDK SKIP ČR. Garantem byla Iveta Novotná (Městská knihovna Chrudim).

ŠKOLA NARUBY

Součástí aktivit dětských knihoven byl už čtvrtým rokem projekt Škola naruby. Cílem projektu je podpora čtení v rodině, oživení každodenního kontaktu s knihou formou večerního předčítání. **Škola naruby – Deníček pro děti a rodiče je obdobou žákovské knížky, role jsou zde však obráceny.** Ten, který předčítá (maminka, tatínek, babička apod.), je žákem, dítě je tím, kdo známkuje a hodnotí, co, jak a jak dlouho četli. Nechybí ani místo pro obrázky, poznámky nebo pochvaly. Knihovny připravují několikrát ročně „třídní schůzky“ pro zapojené rodiny, kde si povídají o přečtených knihách a vybírají si další vhodné tituly ke čtení. - Organizátorem je Městská knihovna Český Těšín ve spolupráci s KDK SKIP ČR – Severní Morava, za finanční podpory SKIP, Ministerstva kultury ČR a SKANSKA.

ČTENÁŘSKÉ PASY – CESTY ZA KNIHOU

Projekt **Cesty za knihou – vydání Čtenářských pasů** volně navazuje na projekt Škola naruby. Je určen pro žáky 1. stupně ZŠ, jeho cílem je podpora dětského čtenářství a čtenářské gramotnosti i u dětí, které do knihovny dosud nechodí, a dále navázání a prohloubení spolupráce knihovny a školy. Projekt původně vznikl v Městské knihovně Havířov, odkud se rozšířil do knihoven po celé republice. Děti si pravidelně potichu čtou, každé ve své knize a každé svým tempem. Po přečtení knihy si zapíše její základní údaje do čtenářského pasu, který na začátku projektu dostaly v knihovně. Kromě toho zodpoví několik otázek, aby bylo jasné, jak pozorně knihu četly, a přidělí knize body od 0 do 10 podle toho, jak se jim líbila. Za to

dostanou od paní knihovnice či učitelky do pasu razítko, které je opravňuje k cestě za další knihou. Čtení doprovází řada dalších akcí, besedy, soutěže, vyhodnocení nejpilnějších čtenářů a nejoblíbenějších knih apod. - Organizátorem projektu je Městská knihovna Havířov ve spolupráci s KDK SKIP ČR, za finanční podpory SKANSKA. Garantem je Dana Kochová (Městská knihovna Havířov).

III. PŘEHLED ČINNOSTI REGIONÁLNÍCH KLUBEK

REGIONÁLNÍ KLUBKO PRAHA

Regionální klubko Praha má vzhledem k působení v hlavním městě v rámci ostatních klubek netypické postavení. Nepořádá žádné vlastní akce, zapojilo se však do celostátních projektů. K nejúspěšnějším patřily Noc s Andersenem, Kde končí svět, Už jsem čtenář – knížka pro prvňáčka a Den pro dětskou knihu. V rámci slavnostního vyhlášení výsledků projektu Kde končí svět? klubko zrealizovalo v prostorách Městské knihovny Praha výstavu vítězných výtvarných a literárních prací z celé republiky. Ta se podobně jako v předešlých letech setkala s velkým ohlasem. (Po přestavbě části dětského oddělení ústřední knihovny, kde se výstavy dosud konaly, bohužel již nebude v budoucnu možné tento prostor nadále využívat.) Předsedkyní a kontaktní osobou byla Magdaléna Řeřichová (Městská knihovna Praha), po 12 letech ji v srpnu ve funkci nahradila Mgr. Jana Hradilíková, která pracuje v téže knihovně jako metodička. Ostatní pražské knihovnice nejsou v KDK jmenovitě zaregistrovány.

REGIONÁLNÍ KLUBKO STŘEDNÍ ČECHY

V roce 2012 středočeské klubko navázalo na svou tradici workshopů s výměnou zkušeností a uskutečnilo dvě setkání knihovnic z dětských oddělení.

Pracovní seminář konaný 11. května 2012 hostila Městská knihovna v Kutné Hoře. Po prohlídce prostor knihovny a informacích o klubových akcích bylo projednáno zapojení jednotlivých středočeských knihoven do celorepublikových aktivit KDK SKIP – do Noci s Andersenem, do Kamarádky knihovny, Knížky pro prvňáčka či Dne pro dětskou knihu, Kde končí svět nebo soutěžní přehlídky OKNA. Na programu byla též příprava plánu činnosti klubka na další léta a příprava podzimního setkání v Městské knihovně v Čelákovcích. Poté účastníky čekala poutavá beseda s panem Alešem Pospíšilem, autorem knihy *Zmizelá Kutná Hora*. Svým osobitým vyprávěním s promítáním fotografií přiblížil historii města. Následovala stále velmi užitečná a přínosná burza nápadů a zkušeností jednotlivých knihoven z práce s dětskými čtenáři včetně zkušeností s jednotlivými spisovateli, básníky či ilustrátory na besedách. Účastníci rovněž ocenili multimediální tabuli, umístěnou přímo v prostorách dětského oddělení kutnohorské knihovny. Díky této technické vymoženosti zde mohou knihovnice připravovat velmi inspirativní a návodné informační lekce pro děti a mládež.

Nosným tématem letošního jarního setkání se stala šikana. Kolegyně Zdenka Rytinová má ze svého předchozího zaměstnání s touto tematikou bohaté zkušenosti. Předala všem cenné rady a informace, jak šikanu rozpoznat a jak postupovat při řešení. Šikana byla velmi diskutovaným tématem i během skvělého oběda.

Odpoledne bylo věnováno poznávání Kutné Hory, která je od roku 1995 zapsána na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Pro alternativní zájemce byly připraveny prohlídky chrámu Sv. Barbory, Jezuitské koleje, kostela sv. Jakuba, Vlašského dvora či dolu na stříbro Osel. Počasí všem přálo a určitě si z Kutné Hory odváželi nejen plno zážitků, ale i mnoho užitečných informací, které pomohou při práci v dětských odděleních knihoven.

Dne 17. října 2012 se klubko pracovně sešlo ve velmi příjemném prostředí Městské knihovny Čelákovice. Po obligátním jednání o všech probíhajících a budoucích knihovnických akcích pak předsedkyně informovala o blížící se Valné hromadě KDK SKIP v Karviné a jejím programu.

Knihovnice společně zhodnotily činnost v tomto roce včetně účasti čtyř knihoven (MěK Kladno, MěK Poděbrady, MěK Bakov n/J. a MěK Štětí) v projektu „*Kde končí svět? 2011-2012 Český rok*“. Vybrané výtvarné i literární práce ze zúčastněných středočeských knihoven již byly odevzdány. Zbytek dopoledne byl věnován komentované prohlídce Městského muzea v Čelákovicih v těsné blízkosti knihovny. Přítomné přivítal ředitel muzea Mgr. David Eisner a ve zkratce je seznámil jak s historií samotného muzea, tak s historií Čelákovic. Posledním bodem programu byla prezentace besedy určené školám, která je zpracována na základě stejnojmenné knihy Věry Gissingové-Diamantové, jedné z „Wintonových dětí“, pod názvem *Perličky dětství*. Za prezentaci besedy s filmovými ukázkami patří dík ředitelce Městské knihovny v Čelákovicih paní Soně Husárikové.

Rovněž se jednalo o místě konání dalšího setkání na jaře 2013. Do užšího výběru se dostala Knihovna Václava Štěcha ve Slaném a Městská knihovna Kolín.

Na závěr ještě několik čísel. V roce 2012 se pracovních seminářů a klubových setkání KDK SKIP zúčastnilo celkem 34 knihovnic ze 14 knihoven ve středočeském regionu, které jsou institucionálními členy SKIP. Průměrná účast na těchto aktivitách byla 68 %.

Úkolem pro rok 2013 zůstává snaha o získání nových členů KDK SKIP, kteří by rozšířili řady těch, jimž leží na srdci podpora dětského čtenářství v České republice. Osloveny byly knihovny v Jílovém u Prahy a Českém Brodě, ke konkrétní spolupráci však zatím nedošlo. U nových členů klubko preferuje tzv. status „pozorovatele“ – knihovna, která projeví zájem, je pozvána na seminář či pracovní setkání a po absolvování programu se může rozhodnout, zda bude pravidelně využívat všech výhod KDK SKIP a stane se jeho právoplatným členem v rovině institucionální nebo individuální. Objevuje se problém s uvolňováním knihovnic na vzdělávací akce všeho druhu – po dobu nepřítomnosti knihovnice na pracovišti je třeba najít náhradu a mnozí nadřizení nemají ani finance na proplacení cestovních výdajů.

Současný systém jednoho dvoudenního pracovního semináře v jarním období a jednoho pracovního setkání na podzim se jeví pro vzájemné předávání zkušeností jako optimální. Dvoudenní jarní seminář by v roce 2013 mohl být zaměřen na čtení s pochopením textu, vypravěčství, anebo hudebně-výtvarnou dílnu. Prostřednictvím e-mailů či telefonů jsou členky v pracovním i osobním kontaktu po celý rok. Předsedkyní klubka je Michaela Baštecká (MěK Lysá nad Labem).

REGIONÁLNÍ KLUBKO PŘÍBRAMSKO

Nejmenší a nejmladší klubko Příbramska vzniklo v roce 2008, sdružuje 9 knihoven a celkem 20 zájemců o setkávání a spolupráci. V roce 2012 se sešlo 3 x a vždy se jednalo o setkání s určitou náplní a programem. Klubko obdrželo 3 granty od MK ČR a SKIP 02 – Středočeského regionu.

První setkání se uskutečnilo 23. února 2012 v Městské knihovně Dobříš. Cílem setkání bylo společně vybrat vítězné práce projektu „*Kde končí svět*“ a určit rytíře Krásného slova. Pozvány byly nejen knihovnice, ale i děti, které se soutěže zúčastnily. Jako host přijela kolegyně z Rokycan Jana Frühaufová a její dětská čtenářka. Pro všechny byl zajištěn program. První blok zahájila Lucie Mecová, studentka DAMU, a předvedla svoji dramaturgii Trnkovy zahrady. Děti dostaly možnost si toto dílo opravdu prožít a užít a knihovnice se mohly inspirovat, jak pracovat s literárním dílem. V další části programu děti pod vedením dobrovolníka - studenta pedagogické fakulty - navštívily dobříšský zámek a knihovnice měly čas věnovat se klubkovým záležitostem. Po obědě ve školní jídelně (děti) a v knihovně (knihovnice) byl pro děti připraven program a knihovnice se mohly věnovat vybírání vítěze

výtvarné i literární soutěže. Výtvarná díla se vybírala na místě, literární již byla načtená a předvybraná. Na rytířku, která pak byla pasována 1. 6. v Klementinu, byla vybrána Lenka Hodačová z MěK Dobříš, také ostatní děti byly odměněny. Setkání se zúčastnilo 15 knihovnic z 8 knihoven.

Druhé setkání klubka se uskutečnilo 25. – 26. května v Městské knihovně Dobříš. Dvoudenní akce byla spojena se seminářem „Rozvíjíme čtenářskou gramotnost“ pod vedením lektorky PhDr. Vladky Neužilové. Třebaže byly program i termín předem se všemi konzultovány, na seminář se přihlásilo málo zájemců. Program byl proto nabídnut dalším knihovnám prostřednictvím konference Andersen a seminář se nakonec se naplnil a uskutečnil. Začínal v pátek v podvečer, pokračoval v sobotu ráno a poté měly účastnice možnost prohlédnout si dobříšský zámek a Čapkovu Strž. Kromě knihovnic z klubka a paní učitelek z dobříšských škol seminář podpořila svou účastí také kolegyně z Vyššího Brodu a projevila zájem i o další spolupráci. Celkem se zúčastnilo 7 knihovnic a 3 učitelky ze základních škol. Seminář byl zajímavý a velmi inspirativní.

Třetí a poslední setkání bylo naplánováno na 20. září do nové Obecní knihovny Emanuela Bořického v Milíně. Tématem bylo fotografování knihovnických akcí, neboť knihovnice jsou často kritizovány za nekvalitní fotografie. Lektorkou byla Radka Páleníková. Šlo o praktický a názorný seminář - knihovnice si nejprve vyslechly teorii, jak si připravit prostředí, jaký fotoaparát použít, čeho se vyvarovat apod., poté si mohly vyzkoušet vše v praxi s fotoaparáty a na PC.

Další setkání je plánováno v únoru 2013 v Obecní knihovně v Jincích, kde kolegyně z Příbrami pohovoří o sociálních sítích a jejich úskalích. Předsedkyní klubka je Mgr. Kateřina Pechová (Městská knihovna Dobříš).

REGIONÁLNÍ KLUBKO JIŽNÍ ČECHY

První setkání jihočeského klubka se uskutečnilo 12. dubna v rekonstruovaných prostorách Městské knihovny Planá nad Lužnicí. Hlavním bodem byla regionální přehlídka projektu „Kde končí svět“ (Český rok - březen). Vítězná knihovna (MěK Planá n. L.) se pak zúčastnila celorepublikového kola a vybrala ze svých čtenářů adepta na rytíře řádu Krásného slova. Ze všech zúčastněných prací KKS byla sestavena putovní výstava, která od dubna do konce listopadu putovala podle rozpisu po knihovnách jižních Čech.

Tradiční jihočeská akce „spanilá jízda“ některého z autorů literatury pro děti se zřejmě vyčerpala, knihovny se proto domluvily, že nadále si budou předávat vyzkoušené tipy a o návštěvu autora se vždy podělí maximálně 3 knihovny blízko sebe.

Bohužel se nepodařilo zorganizovat ani letní dílnu, třebaže na těch předchozích panovala vždy příjemná atmosféra, měly ohlas a přinesly řadu inspirací pro další činnost.

Druhé setkání klubka bylo naplánováno na 13. listopadu do zrekonstruované Městské knihovny České Velenice. Hlavním bodem byly ukázky zdařilých akcí a diskuse, jak dál s činností klubka – v tomto roce totiž byla patrná únava členek a společné akce se příliš nedařilo organizovat.

Jednotlivé knihovny se účastnily celorepublikových akcí a projektů (Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka, akce pro děti v rámci BMČ, TČ a TK, Mezinárodní týden čtení dětem, Noc s Andersenem, soutěžní přehlídka OKNA, Pasování prvňáčků na čtenáře, Kamarádka knihovna, Den pro dětskou knihu atd.), zúčastnily se školení a seminářů (Goethe-Institut, NK ČR, NPKK, MěK Jihlava, KJM Brno, KKV Havlíčkův Brod atd.), odkud čerpaly nápady a inspiraci. Předsedkyní klubka je Václava Vyhnalová (Městská knihovna Planá nad Lužnicí).

REGIONÁLNÍ KLUBKO PLZEŇSKO

Regionální klubko Plzeňska se navzdory nepříznivým geografickým a demografickým podmínkám regionu (třetina obyvatel žije v Plzni, téměř chybí města a knihovny střední velikosti) snažilo také v roce 2012 udržovat vzájemné kontakty a pracovat, jak to nejlépe šlo.

Během posledního roku se členská základna co do počtu nezměnila, KDK Plzeňska má 22 členek. V klubku jsou zastoupena města Blovice, Dobřany, Horažďovice (2 x), Horšovský Týn, Klatovy (2 x), Kolinec, Nýrsko (2 x), Plzeň (5 x), Přeštice, Rokycany, Staňkov, Starý Plzenec, Strážov, Sušice a Železná Ruda. Převážně se jedná o malé knihovny s malým počtem pracovníků, kteří jsou bohužel ve svých provozech hůře zastupitelní a mají omezené časové, prostorové i finanční možnosti. Paní Věra Valdmanová z Městské knihovny Nýrsko odešla do důchodu a v knihovně i v klubku ji na počátku roku nahradila Milena Linhartová.

Všechny kolegyně jsou přihlášeny do konference Andersen, odkud čerpají základní informace. Z. Mišterová z KMP – Knihovny Lobzy všem průběžně přeposílala dětské čtenářské soutěže, vzniklé na půdě Knihovny města Plzně. Klubko se schází na pravidelných schůzkách a v případě potřeby dále komunikuje telefonem či e-mailem. Knihovny se individuálně zapojily do celostátních akcí (Noc s Andersenem, anketa SUK 2011, Den pro dětskou knihu, Týden knihoven, Škola naruby, Čtenářské pasy, pasování dětí na čtenáře, Kamarádka knihovna aj.).

Od poslední valné hromady byly uskutečněny 4 společné schůzky v zasedací síni Knihovny města Plzně (30. listopadu 2011, 29. února, 25. dubna a 17. října 2012). Na program byly informace z jednání Mozkového trustu KDK a VV SKIP, informace a zážitky z celostátních akcí KDK, výměna zkušeností, materiálů, příprava společných akcí apod. Průměrná účast na setkáních byla 14 lidí, tj. 64 % (předloni 14 lidí, vloni 16). Na únorové schůzce byla navíc hostem paní Ilona Hejnalová, knihovnice z KMP – Knihovny Bolevec.

Klubko zorganizovalo dva společné vzdělávací semináře. První seminář „Storytelling - živé vyprávění příběhů v knihovnické praxi“ pod vedením lektora MgA. Martina Haka se uskutečnil ve dnech 3. – 4. 2. 2012 v prostorách Městské knihovny Rokycany (s možností přespání v knihovně ve spacáku). Celkem se zúčastnilo 18 lidí, z toho 8 mimo klubko. Přítomné osobně přivítali starosta města ing. Vladimír Šmolík a ředitelka MěK Rokycany Ludmila Vyčichlová. Kromě odborného programu s řadou cvičení bylo součástí programu i vystoupení souboru lidových písní a tanců Sluníčko pod vedením Jany Frühaufové, scénické čtení z knihy polské autorky Dorothy Gellner Pralinky pro sousedku v podání Zuzany Mišterové, čtení z knih Jak byla vosa Marcelka ráda, že je od M. Čunderleho a Pohádky ovčí babičky od D. Spanlangové a P. Sýkory v podání knihovnic Lenky Ťoupalové a Evy Zikmundové, procházka městem aj. Celkové náklady činily 6.800,- Kč. Na akci se finančně podílely SKIP 04 – Plzeňský kraj (2.000,- část honoráře lektorovi), Knihovna města Plzně (3.000,- část honoráře lektorovi), MěK Rokycany (ubytování, pohoštění) a sami účastnice formou účastnického poplatku á 100,- Kč (842,- cestovné pro Haka, 952,- pohoštění).

Druhý seminář pod vedením lektorky Bc. Lucie Mecové (studentky oboru dramatická výchova 3. ročníku DAMU) se uskutečnil 27. 6. 2012 v Polanově síni Knihovny města Plzně a byl věnován aktivizujícím formám práce s dospívající mládeží, konkrétně byl zaměřen na knihu J. Škvoreckého Zbabělci a knihu M. Endeho Děvčátko Momo a ukradený čas. Zúčastnilo se 18 lidí, z toho 5 mimo klubko. Celkové náklady 2.009,- Kč šly na vrub KMP (honorář lektorce 1.500,- + cestovné formou dohody o provedení práce).

Regionální klubko Plzeňska pokračovalo v aktivitách kolem VIII. ročníku projektu Kde končí svět 2011/2012, tentokrát s podtitulem Český rok. Z regionu se přihlásilo 12 knihoven, tj. MěK Dobřany, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy – pobočka, Nýrsko, Přeštice, Rokycany, Knihovna města Plzně (Ústřední knihovna pro děti a mládež, OK Doubravka, knihovny Bolevec a Lobzy) a Železná Ruda s literárními, výtvarnými, případně

fotografickými soutěžemi a programy. Klubko Plzeňska si pro ztvárnění do společné knihy vylosovalo měsíc listopad.

Regionální kolo se uskutečnilo ve středu 16. května 2012 v prostorách Zoologické a botanické zahrady města Plzně (<http://www.zooplzen.cz>). Slavnostního vyvrcholení se zúčastnily delegace z 6 knihoven (Knihovna města Plzně, MěK Horažďovice, Horšovský Týn, Přeštice, Staňkov, Železná Ruda), celkem 39 lidí, z toho bylo 32 dětí a 7 dospělých knihovnic. Důvodem ke snížení původně plánovaného počtu účastníků byl nedostatek finančních prostředků (plzeňské děti daly přednost mimoplzeňským). Skupinový i společný program byl sestaven s ohledem na věkové rozpětí dětí (od 4. do 8. třídy ZŠ) a zahrnoval společné setkání dětí v prostorách staročeského statku Lüftnerka, představení jednotlivých delegací, vyhodnocení projektu, krátké povídání s dětmi, ukázkou nejlepších prací apod. Odměnou pro děti pak byly komentované prohlídky ZOO s průvodcem ve dvou skupinách. Navzdory chladnému a deštivému počasí proběhla akce úspěšně a byla velmi kladně hodnocena zejména účastníky z menších knihoven. Projekt byl realizován za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Celkové vyčíslitelné náklady na cestovné a vstupné činily 4.410,- Kč (2.070,- od MK ČR prostřednictvím SKIP ČR a 2.340,- od SKIP 04 – Plzeňský kraj).

Foto viz: http://www.knihovna.horazdovice.cz/akce/20120516_ZOO/ipage00001.php.

V roce 2013 zamýšlí KDK Plzeňska pokračovat v činnosti jako doposud, postupně ji rozšiřovat a rozvíjet skutečnou spolupráci. Plánuje opět svolat cca 3 - 4 společné schůzky v Plzni a opět se zapojit do celostátních projektů (anketa SUK, Noc s Andersenem, Kde končí svět, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu) apod. V jednání (pravděpodobně na únor 2013) je dramatická dílna pod vedením PhDr. Vladimíry Nežilkové z Brna, zaměřená nejraději na techniky tzv. aktivního čtení.

Předsedkyní klubka je Mgr. Helena Šlesingerová (Knihovna města Plzně).

REGIONÁLNÍ KLUBKO SEVERNÍ ČECHY

Regionální klubko Severní Čechy vykazuje 20 členů, z nich je však aktivních sotva polovina. Dále spolupracují knihovny z Litvínova a Mostu, které formálně spadají pod regionální organizaci SKIP 05 – Chomutovsko.

Dosavadní předsedkyně Petra Haldová odešlo na mateřskou dovolenou, proto se klubko sešlo pouze jednou. Na setkání 24. října byla novou předsedkyní zvolena Alena Koudelková z knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích. Zúčastněné knihovnice si vyměnily zkušenosti a nápady, vzájemně se informovaly o aktivitách svých dětských oddělení a domluvily se na další spolupráci. Shodly se na tom, že severočeské klubko potřebuje „rozhybat“. Na závěr si potom zkusily vyrobit brož z organzy.

Jednotlivé knihovny se zapojily do celostátních akcí, jako je Knížka pro prvňáčka (v Litoměřicích se předávání v divadle zúčastnil i Miloš Kratochvíl), Noc s Andersenem, SUK 2011, Březen - měsíc čtenářů, Kamarádka knihovna, Týden knihoven, Pasování dětí na čtenáře a Škola naruby. Severočeské knihovny se také zapojují do celostátních kampaní: Běh Naděje, Týden mobility, Muzejní noc apod. Šest knihovnic z regionu pracuje zároveň v Klubu tvořivých knihovníků.

Knihovny regionu pořádaly i řadu dalších akcí na podporu čtenářství, jako byly např. Putování s Jestřábem (prázdninová soutěž pro celé rodiny, pořádaná k 105. výročí úmrtí Jaroslava Foglara), výtvarná soutěž Kalendář pro Josefa Ladu, Cesta za pohádkou pro MŠ, Jablečné slavnosti, besedy se spisovatelem (v Lounech např. Petra Braunová a Renata Fučíková, v Litoměřicích Jan Opatřil a další).

Na rok 2013 klubko plánuje minimálně dvě pracovní setkání a chtělo by uspořádat alespoň jednu společnou akci. Znovu se pokusí uspořádat finále vědomostní soutěže Máš filipa? - první kolo proběhlo v jednotlivých knihovnách koncem roku 2012 a bylo zaměřeno na Českou republiku.

REGIONÁLNÍ KLUBKO LIBERECKO

Regionální klubko Liberecka se zapojilo do všech projektů a aktivit KDK SKIP ČR, tj. Knížka pro prvňáčka, Kde končí svět, anketa SUK 2011, Noc s Andersenem, Březen – měsíc čtenářů, Škola naruby aneb S knížkami se kamarádím, Slavnost abecedy a čtení, Týden knihoven, Kamarádka knihovna, Den pro dětskou knihu, semináře, pracovní setkávání apod. K bohaté činnosti patřily rovněž projekty:

- Špalíček Jiřímu Trnkovi a Jiří Trnka dětem – cyklus pořadů a výtvarná soutěž na počest ilustrátora u příležitosti 100. výročí narození
- Krakonošův rok - pořady, soutěže, čtení, vyprávění na počest spisovatelky Marie Kubátové k 90. narozeninám s jejími knížkami
- Nový projekt Pohádkou proti šikaně - v rámci předškolní výchovy a pro 1. ročníky ZŠ
- Projekt eko výchovy Příroda na Zemi- téma Strom v našem životě
- Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity – zapojení dětských oddělení knihoven do společných setkávání, čtení, pohádkových podvečerů

Leden. V rámci přihlášky do celostátního projektu Knížka pro prvňáčka slavnostní pasování prvňáčků v knihovnách regionu.

Únor. Pracovní setkání v KVK – Dětské knihovně Liberec - příprava projektů Kde končí svět – dokončení, vzájemná výměna nápadů a inspirací, přehlídka vypravěčů a dalších aktivit na téma Český rok.

Březen. Měsíc čtenářů a čtenářství, Týdny čtení, vyhlášení nejaktivnějšího čtenáře dětských oddělení knihoven regionu, Noc s Andersenem, Anketa SUK.

Duben. Pracovní setkání klubka 3. 4. 2012 v Městské knihovně Turnov, místní kola přehlídky v umění vyprávět Čteme všichni, vypráví jen někdo (na počest Marie Kubátové k 90. narozeninám a k 10. výročí úmrtí Miloše Macourka) pod záštitou spisovatelky Ivony Březinové a nakladatelství Albatros.

Měsíc pro Planetu Zemi - ekologické aktivity a vzdělávání, účast na anketě SUK v Praze. Regionální přehlídka všech zúčastněných výtvarných a literárních prací projektu Kde končí svět/ Český rok – Leden, nominace na rytíře a výběr prací na výstavu do Městské knihovny v Praze a další pro výstavu v prostorách hradu Valdštejn (součást akce Den čtenářů na hradě) dne 24. dubna 2012. Výstava gobelínů, které pro děti v Tibetu vytvořila Milada Matoušová, postižená dívka z diagnostického domova.

Květen. Regionální kolo 9. ročníku přehlídky v umění vyprávět Čteme všichni, vypráví jen někdo 15. května 2012 v Městské knihovně v Semilech.

Pohádková sobota 19. 5. 2012 pro rodiče s dětmi z celého regionu – společné tvoření, soutěže, pohádky loutkové a barevné.

Červen. Slavnostní pasování Rytířů v Zrcadlové kapli Klementina a ukončení projektu Kde končí svět dne 1. 6. 2012 za účasti pasovací družiny z regionu.

Den čtenářů na hradě Valdštejně 13. června 2012 - slavnostní ukončení projektu Kde končí svět v regionu za účasti nejlepších literátů a výtvarníků, ale také čtenářů z dětských oddělení knihoven regionu Liberecka. Doplněno bohatým programem a výstavou na celou letní sezónu.

Slavnost abecedy a čtení dne 20. 6. 2012 a předání Knížek pro prvňáčka.

Červenec – srpen. Vyhlášení tradičních prázdninových soutěží Prázdninový poutník a Prázdninový čtenář. Účast na akci KDK Tvoříme s loutkou v Chrudimi.

Září. Pohádková neděle – pro rodiny s dětmi v regionu opět putování s knížkou a pohádkou na hrad Valdštejn. Podobný charakter měla akce Svatováclavské posvícení na Dlaskově statku ve dnech 16. 9. a 21. 9. 2012.

Říjen. Celostátní kolo přehlídky vypravěčů „Čteme všichni, vypráví jen někdo“ se konalo v rámci Týdne knihoven dne 4. října 2012 v Knihovně V. Čtvrťka v Jičíně. Řada zajímavých aktivit dětských oddělení regionu, zapojení řady knihoven do akce Říjen – Měsíc stromů –

vyhlášení výsledků soutěže příroda na Zemi – Strom v našem životě + tvořivá setkání na téma stromy, výtvarně a literárně (spisovatelka Marie Hrušková a ilustrátor Jiří Fixl).

Pracovní setkání klubka Libereckého kraje 16. října 2012 v Jablonném v Podještědí, spojené s prohlídkou a návštěvou zajímavých míst městečka (Chrám sv. Zdislavy a vyhlídková věž).

Tvořivé setkání s kastelánem zámku Hrubý Rohozec, ale zároveň také autorem knih pro děti Vzpouza strašidel, Kolik váží tlustá Matylda a Jak se zbavit mstivý Soni. Účast na semináři v Chrudimi „V knihovnách společně se seniory i dětmi“ a na semináři „Současná česká literatura z hlediska ilustrátorů“ – KVK Liberec 30. a 31. 10. 2012.

Listopad. Měsíc poezie – zapojení do celostátní akce Festival poezie 5. – 19. 11. 2012 s mottem Přestup. Spojeno s recitační soutěží regionu Poetika a dalšími pořady na téma poezie.

Prosinec. Prezentace činnosti KDK SKIP Libereckého kraje na Setkání knihovníků kraje a vyhlášení Knihovníka Libereckého kraje.

Předsedkyní klubka je Eva Kordová (Městská knihovna A. Marka Turnov).

REGIONÁLNÍ KLUBKO VÝCHODNÍ ČECHY

První setkání klubka proběhlo dne 6. března 2012 v Novém Městě nad Metují a účastnilo se ho 26 knihovnic dětských oddělení. Hlavní náplní se stalo plánování aktivit na rok 2013. Plánovaly se především aktivity - OKNA, Kde končí svět, Arteterapie v Orlických horách, Storytelling a Setkání s loutkou.

OKNA – soutěžní přehlídka. Ve dnech 17. – 18. dubna 2012 se v Chrudimi uskutečnila celostátní soutěžní přehlídka zajímavých a originálních knihovnických besed a pořadů s názvem OKNA.

Letošní přehlídka byla zaměřena na besedy pro děti II. stupně ZŠ na téma sci-fi a fantasy, s mottem „Fantazie je důležitější než informace“.

Klubko reprezentovaly dvě kolegyně: Alice Hrbková z Knihovny města Hradce Králové, která za pořad *Budoucnost úžasná i děsivá* získala Cenu za kvalitní přednesení tématu, a Vendulka Vachová z Městské knihovny Chrudim, která za besedu *Inkoustové srdce* obdržela Cenu za prvotřídní kontakt s dětmi.

Vyhodnocení krajského kola 8. ročníku projektu „Kde končí svět“ v Moravské Třebové. Dne 15. 5. 2012 se sjeli do Moravské Třebové vítězové a účastníci místních kol 8. ročníku projektu „Kde končí svět“. Do Městské knihovny Ladislava z Boskovic přijelo 25 dětí a 8 knihovnic ze Svitav, Linhartic, Přelouče, Hořic, Rtyně, Hradce Králové a Moravské Třebové, aby se zúčastnily slavnostního vyhodnocení krajského kola soutěže a doprovodného programu. Jmenovaný projekt má dvě části – literární a výtvarnou. Společným tématem regionu byl měsíc říjen. Vítězové krajského kola byli zároveň 1. června 2012 vyhlášení Rytíři krásného slova.

V literární soutěži se umístili a Rytíři krásného slova v regionu se stali:

1. Kategorie 6 - 9 let - Zuzana Jirsová – MěK Hořice
2. Kategorie 10 - 12 let - Kryštof Hrubý – MěK Svitavy
3. Kategorie 13 - 16 let - Pavlína Wunchová – MěK Hořice

Ve výtvarné soutěži převzali ceny:

1. Kategorie předškoláci – Michaela Zvárová (5,5 let) – MěK Svitavy
2. Kategorie první stupeň ZŠ – společná práce 7. třídy ZŠ Morašice – MěK Litomyšl, Markéta Holmannová (5. třída) a Tadeáš Pařava (4. třída) – MěK Slavoj Dvůr Králové nad Labem
3. Kategorie druhý stupeň ZŠ - 9. B ZŠ Masarykovo náměstí - MěK Přelouč

Kromě vyhlášení výsledků soutěže si účastníci akce mohli prohlédnout moravskotřebovskou knihovnu a zámeckou expozici. Knihovnice zase nejvíce zaujala expozice repliky Dáblovy bible, která je v současnosti k vidění na zámku v Moravské Třebové.

Arteterapie v knihovnách pro děti a mládež 4. – 6. 5. 2012 v Rokytnici v Orlických horách. Víkendovka na chatě v Rokytnici v Orlických horách, které se zúčastnilo 10 pracovníků dětských oddělení knihoven. Cílem setkání bylo seznámit děčkařky s metodami arteterapie a s možnostmi, jak tyto metody aplikovat do konkrétních besed a pořadů pro dětské čtenáře. Jednalo se především o praktickou dílnu pod vedením lektorky arteterapie Mgr. Isabely Machútové. Během setkání proběhla i výtvarná dílna – korálkování a filcování (po oba večery). Podle ohlasu kolegyň by byl velký zájem tuto dílnu v budoucnu zopakovat.

Storytelling - vyprávěčská dílna 22. – 23. 6. 2012, pobočka Kukleny KMHK. V páteční ráno se v kuklenské pobočce Dračí doupe sešlo 11 knihovnic a zkušený vypravěč Martin Hak. Hned se začalo pilovat vypravěčské umění. Každý z účastníků dostal za úkol přivést s sebou nějaký, již odložený, kousek šatstva a na úvod ho měl ostatním lákavě vnutit, ideálně pomocí historie, která se k němu váže. V knihovně se tak ocitly takové oděvní perly jako Amundsenův svetr, kouzelná jupka nebo manšestrová košile z NDR. Páteční dva vyprávěčské bloky byly vyplněny hrami na asociace, vyprávěním skutečných příběhů a příběhů naprosto neskutečných (prášilovských), zde měly handicap příliš pravdomluvné osoby. Večer završila návštěva Festivalu evropských regionů. Na radnici si účastníci užili tlačenici při hře „Kdo chce zabít Beatles“ divadla Tramtárie z programu Open Air. Nocleh byl zajištěn přímo v knihovně a cesta zpátky městem, kde to festivalem žilo, byla rozhodně zajímavá. V sobotu ráno seminář pokračoval třetím blokem vyprávění a na zemi se po drsné rozcvičce ocitlo několik záhadných předmětů - násada na bajonet, dřevěná noha, notně zrezlý klíč a zámek k brance. K těmto předmětům ve skupinách tvořili příběh podle zásad Aristotelovy antické tragédie. V poledne se pak sešli k hodnocení úkolů a naštěstí některé zbyly (jako výzva pro příští rok).

Setkání s loutkou 2012 1. - 3. července 2012. 7. ročník knihovnické dílny v rámci Festivalu amatérského loutkářství Loutkářská Chrudim. Název setkání byl tentokrát „**Trocha poezie člověka nezabije**“. Cílem letošní knihovnické dílny bylo naučit účastníky semináře pracovat s poezií a propagovat ji mezi dětskými čtenáři. Lektorem této dílny byl PaedDr. František Zborník.

„Lovci Perel“. Projekt na podporu čtenářské gramotnosti, který vznikl ve spolupráci Knihovny města Hradce Králové, Univerzity Hradec Králové a KDK SKIP 08 v rámci projektu Littera. Jedná se o celoroční hru pro děti, kterou lze realizovat v městských, obecních i místních knihovnách. Hra byla zahájena v říjnu 2012 a potrvá do 31. května 2013. Na konci prvního měsíce bylo přihlášeno cca 50 knihoven z Královéhradeckého a Pardubického kraje. Materiály k projektu budou průběžně k dispozici na webu www.knihovnahk.cz v oddíle *Knihovnam (přehled akcí)*.

Poslední setkání letošního roku se uskutečnilo v Městské knihovně v Hořicích 5. 11. 2012. Předsedkyní klubka je Bc. Markéta Poživilová.

REGIONÁLNÍ KLUBKO JIŽNÍ MORAVA

V roce 2012 proběhla tři společná setkání členek KDK Jižní Morava při různých odborných seminářích a jedno setkání s dětmi při regionálním vyhlášení projektu Kde končí svět. Všechny semináře byly v první řadě určené členkám klubka, ale pokud se seminář nenaplnil, byla volná místa nabídnuta dalším zájemcům z jiných klubek. Na financování se podílely vždy hostitelské knihovny, Moravská zemská knihovna v Brně a Knihovna Jiřího Mahena v Brně. Klubko se rovněž organizačně podílelo na Valné hromadě KDK SKIP ČR a na odborném semináři „Jedna velká rodina“ v Regionální knihovně Karviná. Na tuto akci finančně přispěl SKIP 10 - Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Ze všech seminářů byly či budou publikovány články v odborných knihovnických časopisech.

Na základě podnětu kolegyň z několika knihoven regionu se 19. 4. 2012 konal praktický seminář „**Tajemství tvorby metodiky**“. Setkání se uskutečnilo v Knihovně Matěje Josefa

Sychry ve Žďáru nad Sázavou. Kromě pracovníků hostitelské knihovny se zúčastnily též kolegyně z KKD Vyškov, MěK Veselí na Moravě, MěK Hodonín, MěK Velké Meziříčí, MěK Nové Město na Moravě, MěK Moravské Budějovice a MěK Jihlava. Zájmem všech účastnic bylo seznámit se s tím, jak kdo připravuje besedy, a nechat si třeba i něco doporučit. První se podařilo, druhé méně. Na jedné straně to mohlo být tím, že účastnice semináře, které prezentovaly, měly své programy bez chyby, na druhé tím, že neumíme kritizovat a ani objektivně přijímat kritiku. I přesto byl tento seminář velmi podnětným setkáním. Na příští podobný seminář by bylo dobré pozvat pedagoga z místní školy, aby knihovnicím nastavil zrcadlo. Více na <http://duha.mzk.cz/clanky/tajemstvi-metodiky>.

Druhý seminář s názvem „**Loutka jako pomocník a partner**“ ve dnech 12. a 13. června hostila Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově. Lektorkou po oba dny byla MgA. Václava Křesadlová, absolventka Divadelní akademie múzických umění v Praze, která účastníky seznámila s historií různých druhů loutek, s jejich využitím a začleněním do různých témat programů. V rámci výtvarné dílny si mohli všichni i svou vlastní loutku vytvořit. Více na: http://bulletin.skipcr.cz/bulletin/Bull12_317.htm#ti.

Třetí seminář proběhl v termínu 18. a 19. září v Městské knihovně v Jihlavě a byl určený všem, kteří se ptají: „**Proč (ne)chtít druhý stupeň v knihovnách?**“ Účastníci si mohli poslechnout pestré škálu příspěvků na téma dětí a mládeže v knihovnách - jak je zaujmout, nalákat, udržet, aby se stali nedílnou součástí dalších knihovnických aktivit. V rámci doprovodného programu pak navštívili také divadelní představení DS NUM: David Drábek - Švédský stůl. Více viz Duha.

V současné době má Klubko Jižní Moravy 45 členek, které jsou buď individuálními, nebo institucionálními členkami SKIP, informace z klubka jsou však zasílány na více než 2x více adres, tedy i do malých knihoven v regionu, které chtějí být o dění v této oblasti informovány. Informace z klubka jsou zveřejňovány na stránkách Klubu dětských knihoven, na stránkách regionálního SKIP Velká Morava – stránkách Knihovny Kroměřížska (<http://www.knihkm.cz/skip-velka-morava/klubka-kluby-detskych-ctenaru.html>) a stránkách Centra dětského čtenářství v KJM – <http://www.kjm.cz/centrum-detskeho-ctenarstvi>.

Do projektu Kde končí svět se přihlásilo 6 knihoven: Vyškov, Lysice, Rájec-Jestřebí, Znojmo, Žďár, Brno. Vybrané a oceněné děti se zúčastnily regionálního vyhlášení výsledků, které hostila Městská knihovna v Jihlavě. Děti se měly možnost seznámit s knihovnou, významnými osobnostmi Jihlavska a navštívily také místní zoologickou zahradu. Setkání bylo velmi příjemné, finančně jej podpořil SKIP - region Velká Morava. Do Prahy na celostátní vyhlášení byla nominována čtenářka z Knihovny městyse Lysice. Soutěžní práce byly naskenovány a poslány do Národní knihovny k dalšímu zpracování.

Poslední pracovní setkání tohoto roku se uskutečnilo 5. prosince v Městské knihovně v Lysicích.

Za klubkem nejsou jen úspěchy. Nepodařilo se získat žádného nového člena, účast na některých setkáních nebyla 100%, rovněž muselo být zrušeno setkání „Proti letní únavě“. Všichni nicméně doufají, že v novém roce 2013 bude stejně veselo, příjemně, a když se podaří, tak i o trochu lépe. Velké poděkování všem kolegům a kolegyním. Předsedkyně klubka je Mgr. Helena Selucká.

REGIONÁLNÍ KLUBKO ZLÍNSKÝ KRAJ

Regionální klubko Zlínského kraje oficiálně vzniklo v roce 2007, má 38 členů, předsedkyně je Miroslava Čáková (Knihovna B.B.B. Uherské Hradiště). Klubko má vlastní logo i stálou podstránku na webu Knihovny Františka Bartoše ve Zlíně (<http://www.kfbz.cz/kdk.htm>).

V roce 2012 klubko zorganizovalo seminář pro knihovnice uherskohradištského okresu a členky Klubu dětských knihoven

Zlínského kraje „**Mediální výchova - Informace a dezinformace**“. V dopoledním programu hovořila ředitelka sedlčanské knihovny Blanka Tauberová o systému informačního vzdělávání v Městské knihovně Sedlčany. Následovala praktická ukáзка - se sedlčanskou knihovnicí Alenou Budkovou si účastníci vyzkoušeli ukázkovou lekci informačního vzdělávání určenou osmým ročníkům ZŠ či nižším ročníkům gymnázií. 22. listopadu pak následoval seminář v Knihovně Kroměřížska na téma „**České filmové pohádky a jejich literární předlohy**“. Lektorkou byla Mgr. Miluše Václavková.

Pod hlavičkou KDK ZK měly zlínské a vsetínské děti příležitost setkat se s produkcí nakladatelství THOVT. Kromě prodejní výstavky proběhly i dvě tvůrčí dílničky.

Tradiční **literární soutěže pro děti do 15 let** organizují čtyři knihovny Zlínského kraje nejprve jako kola regionální, vítězné práce pak postupují do kola krajského, které letos pořádala Masarykova veřejná knihovna ve Vsetíně. Zde také vyšel krajský almanach vítězných dětských prací. Do soutěže se zapojilo 655 dětí nejen Zlínského kraje, na hodnocení se podílely odborné poroty v Knihovně Kroměřížska, Knihovně BBB v Uherském Hradišti, v Masarykově veřejné knihovně ve Vsetíně a Krajské knihovně F. Bartoše ve Zlíně. Podle věku dětí byly práce rozděleny do kategorií, hodnotila se poezie a próza, zvláštní kategorií byl komiks. Téma kopírovalo národní projekt KDK SKIP ČR a většina příspěvků byla o jaru, Velikonocích, aprílu apod.

Díky projektu **Cesty ke knížkám** mohli 18. – 21. 6. 2012 v osmi knihovnách Zlínského kraje pozvat na besedu významnou českou autorku knih pro děti Ivu Procházkovou. Autorka byla ubytována v Uherském Hradišti a odtud vyjžděla za malými čtenáři Zlínského kraje, evidováno bylo více než 600 dětí v knihovnách ve Zlíně, Slavičíně, Uherském Hradišti, Uherském Brodě, Kroměříži, Hulíně, Vsetíně a Valašském Meziříčí. Výběr autorkou navštívených míst vycházel z dlouhodobého zájmu a kreativity knihoven Zlínského kraje, všechny zapojené jsou členy SKIP ČR i KDK ZK. Hodnocení ze všech do projektu zapojených knihoven jsou pozitivní, autorka si děti uměla získat a jejich zájem povede ke čtení dalších děl spisovatelky, vždyť setkání dětí se spisovatelem bývá pro děti vždy velkým zážitkem, velká vzdálenost Zlínského kraje některé autory odrazuje. Malí čtenáři tak mohli poznat žijící autorku a v mnoha případech její knížky stihli už dříve přečíst.

Opět se potvrdilo, že spojením sil a finančních prostředků lze efektivněji přivést do knihoven společné projekty k podpoře čtenářství. Díky projektům podaným prostřednictvím SKIP ČR se ukazuje, že je výhodné připravit i takové pořady, na něž by jinak knihovny finančně nedosáhly. A snad vyšel i záměr malým čtenářům představit žijící a úspěšnou autorku dětských knih a přilákat je k četbě i do knihovny.

Celkové množství realizovaných nápadů, akcí a projektů bylo nesmírné a nelze ho zde vyjmenovat – zpráva zaznamenává pouze společné aktivity.

REGIONÁLNÍ KLUBKO SEVERNÍ MORAVA

Regionální klubko Severní Moravy je velmi aktivní, předsedkyní je Dana Kochová (Městská knihovna Havířov-město).

Jarní setkání klubka 25. 4. 2012 v Městské knihovně Krnov. Jarního setkání se zúčastnilo 61 knihovnic a knihovníků. Zahájení se neslo ve swingovém rytmu. O to se postarali žáci místní ZUŠ pod vedením Jiřiny Fulnekové a Ivana Gajdoše. Pro uklidnění rozdováděného publika následovaly organizační záležitosti týkající se projektů na r. 2012. A pak už se všichni vrhli na program, kvůli kterému do Krnova přijeli. Šlo o 4 ukázkové besedy, které připravili pracovníci Knihovny města Ostravy a Městské knihovny Třinec. Besedy byly úžasné a velice inspirativní, o čemž svědčila nadšená reakce všech přítomných. Mnozí jich také ihned využili při akcích ve svých knihovnách.

Projekt Kde končí svět – Český rok. Do projektu se zapojilo celkem 7 knihoven (Český Těšín, Přerov, Bystřice nad Olší, Opava, Havířov, Orlová a Olomouc). Zaslaly výtvarné

i literární práce svých dětí týkající se měsíce června. Všechny práce byly odeslány do Prahy a staly se součástí společné výstavy v Městské knihovně Praha. Následně byly přivezeny zpět do Havířova, naskenovány pro další zpracování knihy a elektronicky zaslány zpět do Národní knihovny v Praze.

Jak se žilo ve středověku. Cílem projektu bylo seznámit děti zábavnou formou s životem ve středověkých hradech, naučit je vyhledávat a zpracovávat informace, pracovat v kolektivu a v neposlední řadě v nich vzbudit zájem o českou historii a o knihovnu. Do soutěže se přihlásilo 17 knihoven (Petřvald, Krnov, Ostrava, Mosty u Jablunkova, Bystřice nad Olší, Havířov, Raškovice, Lipník nad Bečvou, Dobrá, Přerov, Vratimov, Karviná, Bohumín, Třinec, Klimkovice, Olomouc a Vřesina). V lednu byla všem rozeslána vědomostní soutěž, v únoru až květnu se soutěžilo. Pravidla i doprovodný program si určovala každá knihovna podle svých možností a nápadů. 110 nejaktivnějších dětí se na závěr zúčastnilo rytířského klání, které proběhlo 13. 6. 2012 na hradě Hukvaldy. Děti i dospělí přijeli ve vlastnoručně vyrobených kostýmech a s vlastnoručně vyrobenými vlajkami. Na hradě je přivítal pan Jindřich z Lipé se svou družinou. Následovaly zdravice vyslanců jednotlivých knihoven a pak už se všichni vrhli do boje. Čekalo na ně 10 disciplín, které prověřily jejich zdatnost. Nejúspěšnější byla družstva z Mostů u Jablunkova, Havířova, Raškovic a Dobré. Za svou statečnost byli tito panoši pasováni do stavu rytířského, obdrželi pasovací dekrety a památeční mince či knížky. Drobné ceny si samozřejmě odvezli také členové ostatních družstev. Velkou statečnost totiž projevili i oni. Nejen při plnění daných úkolů, ale také v boji s přírodním živlem. Celý den silně pršelo, na zem se řinuly proudy vody, za chvíli na nikom nebyla nit suchá. Přesto všichni vytrvali až do konce a vítězi tak vlastně byli všichni.

Škola naruby a scénické čtení herců Slováckého divadla v Uherském Hradišti. Od roku 2008 probíhá v klubku projekt Škola naruby, který je zaměřen na rodinné čtení. Projekt doprovází řada akcí, které mají dětem ukázat, jak se dá s knihou pracovat a že čtení může být velmi zábavné. Kromě jiného to jsou besedy se spisovateli, ilustrátory apod. Protože ne všechny knihovny mají dostatek finančních prostředků na to, aby si tyto osobnosti pozvaly, řeší to každoročně prostřednictvím grantů. Klubko se domluví na tom, koho v daném roce pozve, a připraví šňůru besed. Pro letošní rok bylo vybráno scénické čtení herců Slováckého divadla z Uherského Hradiště. Ti od září do listopadu postupně navštívili 23 knihoven obou krajů a dětem představili knihy R. Dahla Čarodějnice a M. Macourka Pohádky. Ohlasy byly velmi kladné, jak ze strany knihoven, tak ze strany herců. Některé děti na základě vystoupení udělaly do školního časopisu kvízy, jak má vypadat čarodějnice a jak už ji na dálku poznat, učitelky je využily v hodinách literární výchovy, stoupl prý i zájem o dané knihy v knihovnách. Přesný počet dětí, které program navštívily, nebyl v době odevzdání této zprávy ještě známý, tehdy už čítal asi 1.500 dětí a dospělých, konečné číslo by se tedy mohlo blížit ke 2.000.

Podzimní setkání klubka 17. 10. 2012 v Regionální knihovně Karviná. Podzimního setkání klubka se zúčastnilo 43 pracovníků dětských oddělení. Začátek setkání byl věnován hodnocení akcí za r. 2012 a přípravě akcí na r. 2013. Pak následoval hlavní program – Marketing a propagace knihoven. Jeho úkolem bylo ukázat knihovnicím a knihovníkům, čeho se při propagaci vyvarovat, nebo naopak na co se zaměřit s ohledem na věk cílové skupiny. Přednášející Zuzana Ulmannová z Městské knihovny Havířov a Andrea Peřiková z Knihovny města Ostravy se svého úkolu zhostily na jedničku. Jejich přednášky byly velice zajímavé a podnětné, účastníci rovněž ocenili množství příkladů z praxe, které jim daný problém osvětlily. Obě lektorky souhlasily s umístěním své prezentace na stránkách klubka.

REGIONÁLNÍ KLUBKO KARLOVY VARY

Regionální klubko Karlovarska má v současné době 15 členů, zastoupeny jsou knihovny Nová Role, Ostrov, Mariánské Lázně, Cheb, Nejdeč, Sokolov, Královské Poříčí, Kraslice,

Františkovy Lázně, Locket, Lomnice, Nové Sedlo, Božičany, Chodov a Habartov, předsedkyní je Mgr. Eva Novotná (Městská knihovna Cheb).

V roce 2012 se klubko sešlo 2 x. Jednotlivé knihovny se zapojily do celostátních akcí: Týden knihoven, Březen – měsíc čtenářů, SUK 2011, Noc s Andersenem, Kamarádka knihovna, Kde končí svět (děti kreslily a psaly o všem, čím se zabývají v měsíci únoru, jaké zvyky a tradice se Čechách dodržují), Den pro dětskou knihu, pasování dětí na čtenáře apod.

Hry bez hranic. Samostatným a největším projektem klubka jsou Hry bez hranic, 26. května 2012 proběhl už 6. ročník. Tentokrát se Hry konaly v Chodově. Téma bylo letos určeno olympiádou v Londýně – soutěžilo se tedy v olympijských sportovních disciplínách. Celkem se zúčastnilo 14 šestičlenných dětských družstev. Hry byly zahájeny na chodovském stadionu, kam knihovnice přinesly a zapálily olympijský oheň. Po úvodním slovu pana starosty zazněla česká hymna a začalo se soutěžit. Body se přidělovaly již za představení jednotlivých družstev – každé družstvo si dodalo odvahu bojovým pokřikem a zároveň ukázalo vlastnoručně vyrobeného maskota. V teoretických disciplínách museli soutěžící prokázat znalosti olympijských sportů, sportovců a medailistů. Děti rovněž prováděly plavání na suchu, dvojice lyžovaly na jedné lyži, házely koule, cvičily gymnastickou sestavu s míčem nebo stuhou, skákaly do dálky, vyzkoušely si i trojboj, dálkový běh, určovaly, k čemu mohly sloužit staré sportovní předměty, prošly si překážkovou dráhu s knihou na hlavě, hrály pozemní hokej atd. Vítězem se stalo družstvo z Habartova, druhé bylo Královské Poříčí a třetí místo obsadily děti z malé vesnice Lomnice. Medaile vítězům pomáhal předávat olympionik z Mexika Jan Kůrka. Ke krásnému sportovnímu zážitku přispělo také hezké počasí a soutěžící potěšily i pěkné ceny, které si za své výkony odnesli. Hry se konaly za finanční podpory SKIP ČR a Ministerstva kultury ČR.

Akce plánované na rok 2013. Na příští rok klubko plánuje 7. ročník Her bez hranic, tentokrát v nově zrekonstruované knihovně v Ostrově nad Ohří na téma: Harry Potter a Palác princů.

IV. ZÁVĚR

Činnost odborné sekce Klubu dětských knihoven SKIP ČR je v současné době tak rozsáhlá, že ji nelze ve zprávě v úplnosti ani vyjmenovat, natož podrobně popsat. Míra aktivit a vzájemné spolupráce je v různých regionech různá, roli zde hrají lokální vztahy a tradice (vztah mezi klubkem a regionální organizací SKIP), rovněž geografické a demografické podmínky (velikost míst, velikost a vzdálenost knihoven). Někde knihovny intenzivně spolupracují, jinde se jedná spíše o individuální zapojování knihoven do celostátních aktivit a projektů SKIP. U řady kolegyň je patrná určitá únava, jejíž příčinou je pravděpodobně přemíra akcí, zhoršená finanční situace knihoven i zvyšující se věk knihovnic. Řada projektů se stala samozřejmostí. Postupně bude docházet ke generační výměně. Všem členkám KDK patří obrovský dík za odhodlanou práci, která významně přispívá k rozvoji čtenářství, k rozvoji našich dětí a k zlepšování kvality jejich života.

Z podkladů garantek jednotlivých projektů a předsedkyní regionálních klubek zpracovala
Helena Šlesingerová, předsedkyně KDK SKIP ČR
Leden 2013